

Ditt ansvar som fastighetsägare

Säkert och trevligt – vårt gemensamma ansvar



Kommunen och fastighetsägarna har ett gemensamt ansvar för att hålla gator samt gång- och cykelbanor rena. Kommunen tar hand om körbanor, cykelbanor samt övrig allmän platsmark, medan du som fastighetsägare ansvarar för gångbanan utanför din fastighet. Året om!

I den här foldern beskriver vi vad du ska tänka på när det gäller renhållning och snöröjning. Vi informerar också om

ditt ansvar för att hålla sikten fri från växtlighet för att öka säkerheten för gående och andra trafikanter. Med din hjälp kan vi förhindra att olyckor sker och göra Umeå till en trivsammare stad.

Har du frågor eller vill veta mer om fastighetsägarens ansvar, tveka inte att ta kontakt med Gator och parker, 090-16 14 61.

Säkert och framkomligt även under vintern

När snön börjar falla är det viktigt med bra snöröjning. Det är ditt ansvar att se till att området kring din fastighet är säkert och framkomligt. Snö och is på fel ställe kan orsaka stora skador. Vid ett visst snödjup påbörjas kommunens snöröjning – först prioriterade gator, gång- och cykelvägar, sedan busshållplatser och övergångsställen. Därefter kommer åtgärder för trafiksäkerheten.

Gångbanan ska vara säker och halkfri

Du som fastighetsägare ska se till att trottoar och gångbana utanför ditt hus är säker och halkfri. När kommunen använder trottoarer som snöupplag ansvarar kommunen även för skötseln av dessa fram till att snön har tinat bort då ansvaret återgår till fastighetsägaren. De trottoarer som kommunen snöröjer eller halkbekämpar är kommunens ansvar, till exempel efter Kungsgatan öst på stan.

Att tänka på!

- Lägga inte ut snö från fastigheten på gatan eller plogvallen. Den kan bli en trafikfara och ofta förs den snö du skottat ut på gatan in på grannens infart när plogbilen kommer.
- Om det blir för fullt med snö inne på gården måste du själv bekosta och ordna bortforslingen.
- Halka bekämpar du med sand.
- Märk upp (med pinnar) staket, häckar och liknande vid tomtgränsen så underlättar du för maskinförarna.
- Brevlådor och sopkärl ska alltid vara placerade innanför tomtgränsen så att de inte är ett hinder för de som passerar eller för snöröjningen.
- Du som har en uppställningsplats för räddningstjänstens fordon, tänk på att hålla den fri hela året. Under vintertid ska den hållas plogad.

I ditt ansvar ingår även att se till att ingen kommer till skada på grund av snöras eller fallande istappar. Håll därför lite extra koll på taket för att förhindra att olyckor sker.

Tips inför vintersäsongen

- Klipp dina träd och buskar.
- Märk upp staket, häckar med mera.
- Lagg iskrapan i bilen.
- Använd cykelhjälm.
- Sätt dubbdäck på cykel.
- Skaffa sand för att sanda trottoar och fastighetsinfarten.
- Använd bra vinterskor med bra grepp.
- Använd gärna broddar.
- Respektera parkeringsförbud och datumparkering.
- Tänk på att oavsett färdssätt är restiden längre under vintern.
- Använd kommunens prioriterade stråk som har särskilt god vinterväghållning (se karta på kommunens webb).

Läs mer på www.umea.se/vinter

Föreskrifter om gångbanerenshållning i Umeå kommun, 2 § Vinterrenhållning

Det är fastighetsinnehavarens ansvar att snarast: avlägsna snö och is som orsakar problem, forsla bort snö och is som lagts på allmän plats, sanda gångbanorna eller vidta andra åtgärder för att motverka halka.

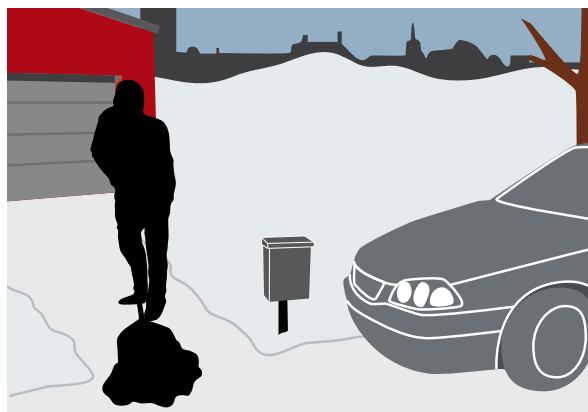
Skador vid snöröjning

Tyvärr händer det att egendom, till exempel staket eller häckar, skadas vid snöröjning. Om det inträffar ska fastighetsägaren omgående skadeanmäla via kommunens webb, www.umea.se/vinter eller ring 090-16 14 61. Föremål, till exempel brevlåda, som är placerade utanför tomtgränsen ersätts inte.



RÄTT

Snö som skottas ihop från till exempel infarten ska läggas på den egna tomten.



FEL

Snö som skottas ut på trottoar eller väg kan bli en trafikfara.

Fritt fram på gångbanan

Att hålla rent runt fastigheten handlar först och främst om säkerhet och framkomlighet, men också om att vår stad ska vara trivsamt. Du som fastighetsägare ansvarar för att området runt din fastighet hålls rent så att fotgängare kan ta sig fram utan problem. Skräp och ogräs utanför fastigheten ska samlas ihop och tas om hand. Givetvis ska inte skräpet flyttas till rännstensbrunnar. Genom att hålla rännstensbrunnar fria från skräp och is underlättar det för regn- och smältvatten att rinna undan.

Gångbanan är den yta som fotgängaren behöver för att kunna ta sig förbi din fastighet, det vill säga det kan vara något annat än en trottoar.

Det är fastighetsägarens ansvar att:

- sopa och ta bort smuts och sand
- föra bort skräp och föremål
- ta bort ogräs
- klippa träd och buskar.

Vill du felanmäla något?

Kanske en trasig gatlykta, ett hål i gatan eller en trasig lekutrustning i en park? Eller har du frågor som rör stadsmiljön? Hör då av dig till Gator och parker, 090-16 14 61 eller gör en anmälan på www.umea.se/felanmalan eller via kommunappen.

Föreskrifter om gångbanerenhållning i Umeå kommun, 3 § Barmarksrenhållning

Som fastighetsägare så är du ansvarig för att hålla rent för gångtrafik utanför din fastighet. Gångtrafiken ska inte hindras och det ska vara säkert att passera förbi fastigheten.



Rätt höjd på häcken ökar säkerheten

Det finns mycket som du som fastighetsägare kan göra för att öka säkerheten för gående och trafikanter. Klippa häcken till exempel! Med fri sikt i gatukorsningar kan onödiga olyckor undvikas, tack vare att trafikanterna hinner upptäcka varandra i tid. Tänk på att häckar och buskar ska växa innanför ditt eget tomtområde. Växer de utanför finns risken att de tvingar ut fotgängare och cyklister på gatan, vilket ökar risken för trafikolyckor.

Fri sikt

Vid utfart ska sikten vara fri minst 4 meter från gatan eller gångbanan och 20 meter längs gatan (se figur på nästa sida). Har du hörntomt i en korsning där högerregeln gäller, får siktskymmande växter, täta staket/spaljéer eller föremål maximalt ha en höjd av 80 cm i minst 10 meter åt vardera hållet, från hörnet räknat. Det är oavsett om tomten ligger vid en gata, gång- eller cykelväg. Om hörntomten ligger vid en korsning där väjningsplikt eller stopplikt råder gäller andra mått. Kontakta kommunen för hjälp om du är osäker.

Se upp!

Ibland är det omöjligt att hålla växterna innanför tomtgränsen. Då måste du istället se till att gående och andra trafikanter enkelt kan passera under. Vid en gång- eller

cykelväg inom centrumfyrcanten* ska den fria höjden vara minst 2,8 m. Utanför centrumfyrcanten* gäller fri höjd på minst 3,5 m. Över körbanan krävs en fri höjd på 4,6 m. Förutom att växterna inte får skymma sikten eller hindra framkomligheten, måste du även se till att de inte skymmer skyltar, vägmärken eller gatubelysning. Tar växtligheten över kan du indirekt bli skyldig till trafikolyckor.

Allmänna lokala ordningsföreskrifter vid Umeå kommun 10 §

Gång- och körbanor ska hållas framkomliga.

Träd och buskar växer

Ha också den fria höjden i åtanke när du planterar nya växter. Placera stora träd och buskar minst 2 m innanför tomtgränsen, och mindre växter minst 60 cm innanför. Fråga gärna på en plantskola hur utvecklingen av just din art ser ut. Då är det lättare att plantera växten på ett lagom avstånd från tomtgränsen.

Plan- och bygglagen 2010:900, 8 kap 15 §

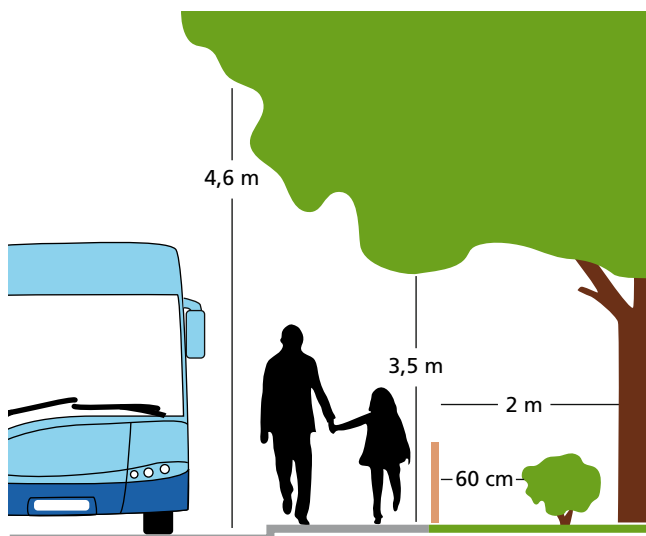
En tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer.

Mått för fri sikt**, maxhöjd och planteringsavstånd

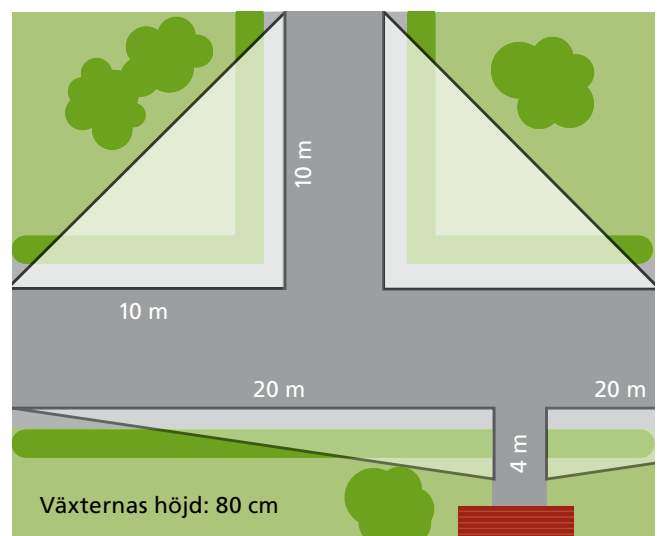
Maxhöjd på växter vid utfart och korsning	80 cm
Fri sikt vid hörntomt minst	10 m
Fri höjd över gångbana/trottoar inom centrumfyrkanten* minst	2,8 m
Fri höjd över gångbana/cykelväg utanför centrumfyrkanten* minst	3,5 m
Fri höjd över körbana minst	4,6 m
Avstånd till tomtgräns vid plantering av träd	2 m
Avstånd till tomtgräns vid plantering av mindre växter	60 cm

* Centrumfyrkanten i Umeå, det vill säga det område som i norr och söder avgränsas Järnvägsallén och Ume älv, i väster och öster av V:a Esplanaden och Ö:a Kyrkogatan.

** fri sikt = sikt över eller under tätt löv- eller barrverk



Över körbana krävs en fri höjd på 4,6 meter. Vid gång- eller cykelväg ska den fria höjden vara minst 3,5 meter.



Sikten måste vara fri 4 meter från gatan eller gångbanan. Har du hörntomt (högerregel) gäller det att växter och täta staket/spaljéer får maximalt vara 80 cm i minst 10 meter åt vardera hållet. Vid väjningsplikt eller stopplikt gäller andra mått, kontakta Gator och parker.

Lagar och föreskrifter som styr

Den allmänna ordningen och säkerheten regleras i Ordningslagen (1993:1617), 3 kap, Plan- och bygglagen (2010:900), 8 kap 15 § reglerar vård av tomt och Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning reglerar ansvarsförhållandena

mellan kommunen och fastighetsägaren. I Allmänna lokala ordningsföreskrifter i Umeå kommun och Föreskrifter om gångbanerenhållningen i Umeå kommun detaljregleras vissa frågor.